

«Fra jordras til statssikkerhet - ROS Trøndelag 2023»

Dag Otto Skar Fylkesberedskapssjef

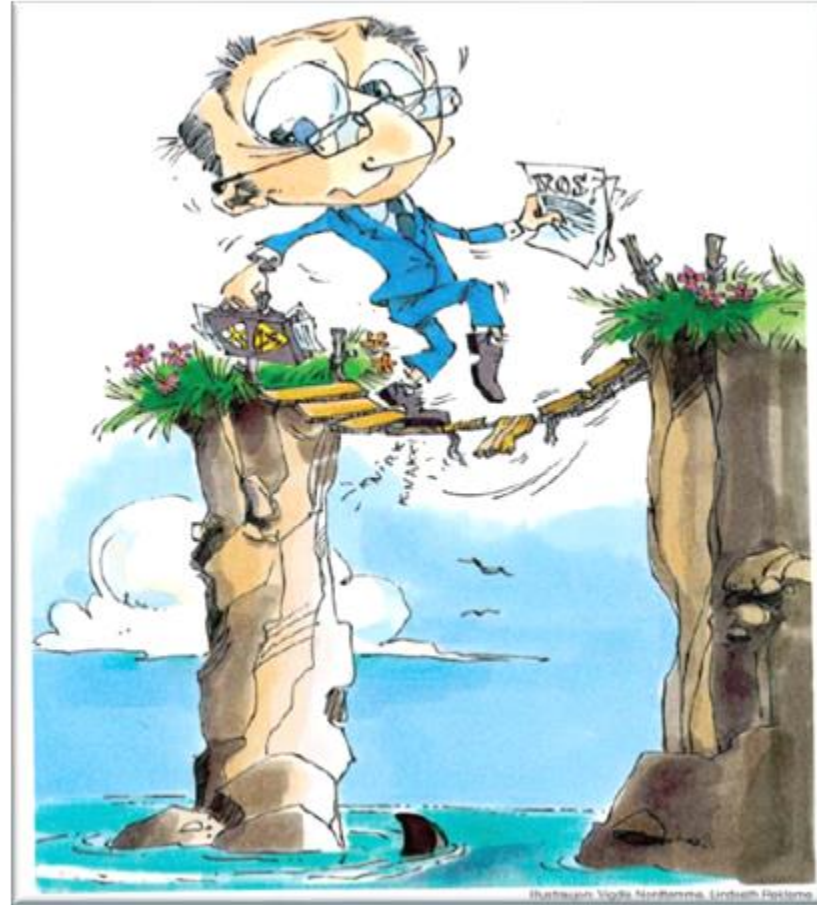

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staatehaaltoje

26.09.2023

2003

Tsunamien julen 2004

Timmerkoian 2006

Foto: Jernbane.net

2009

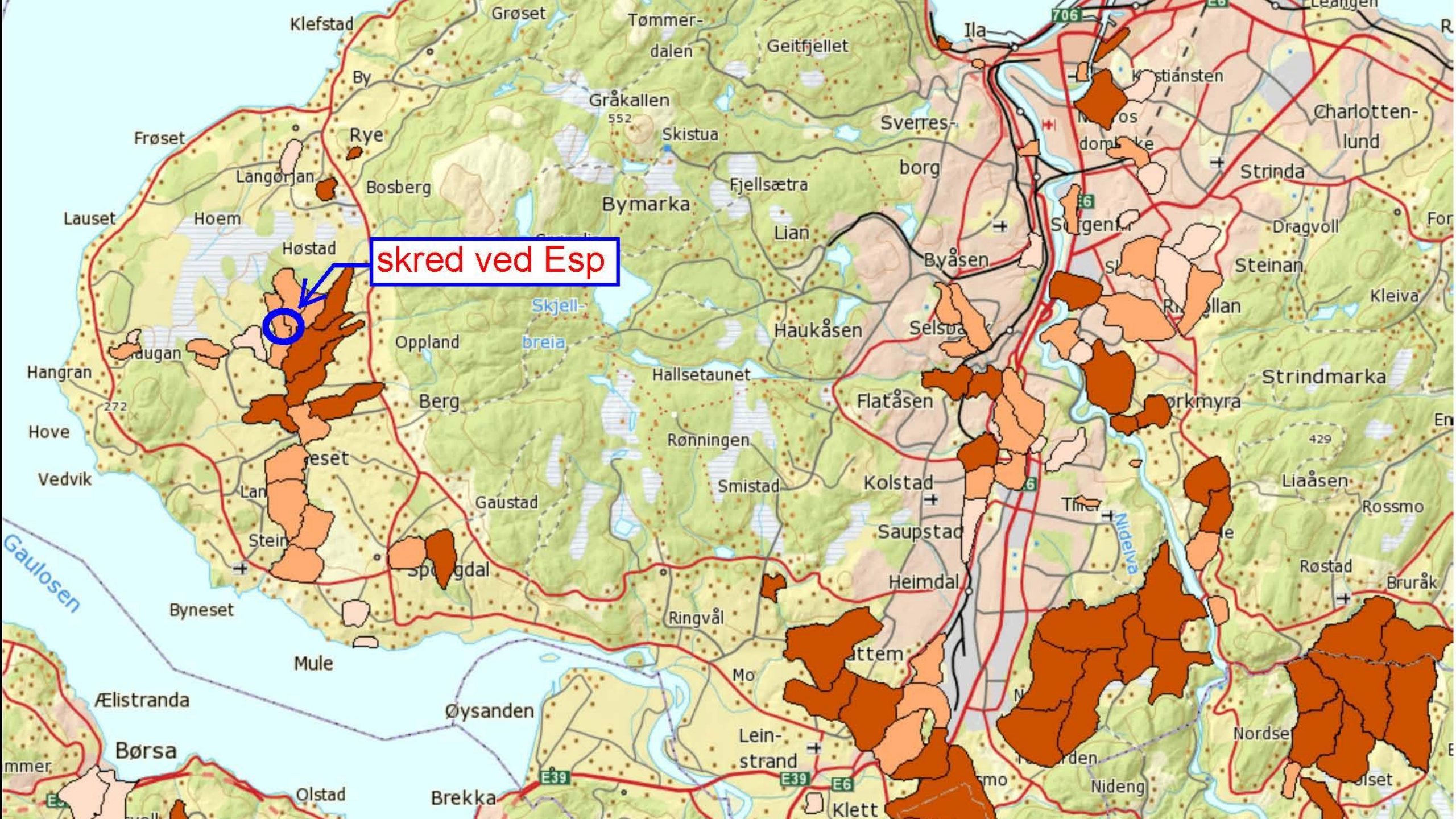

**Ålen
august 2011**

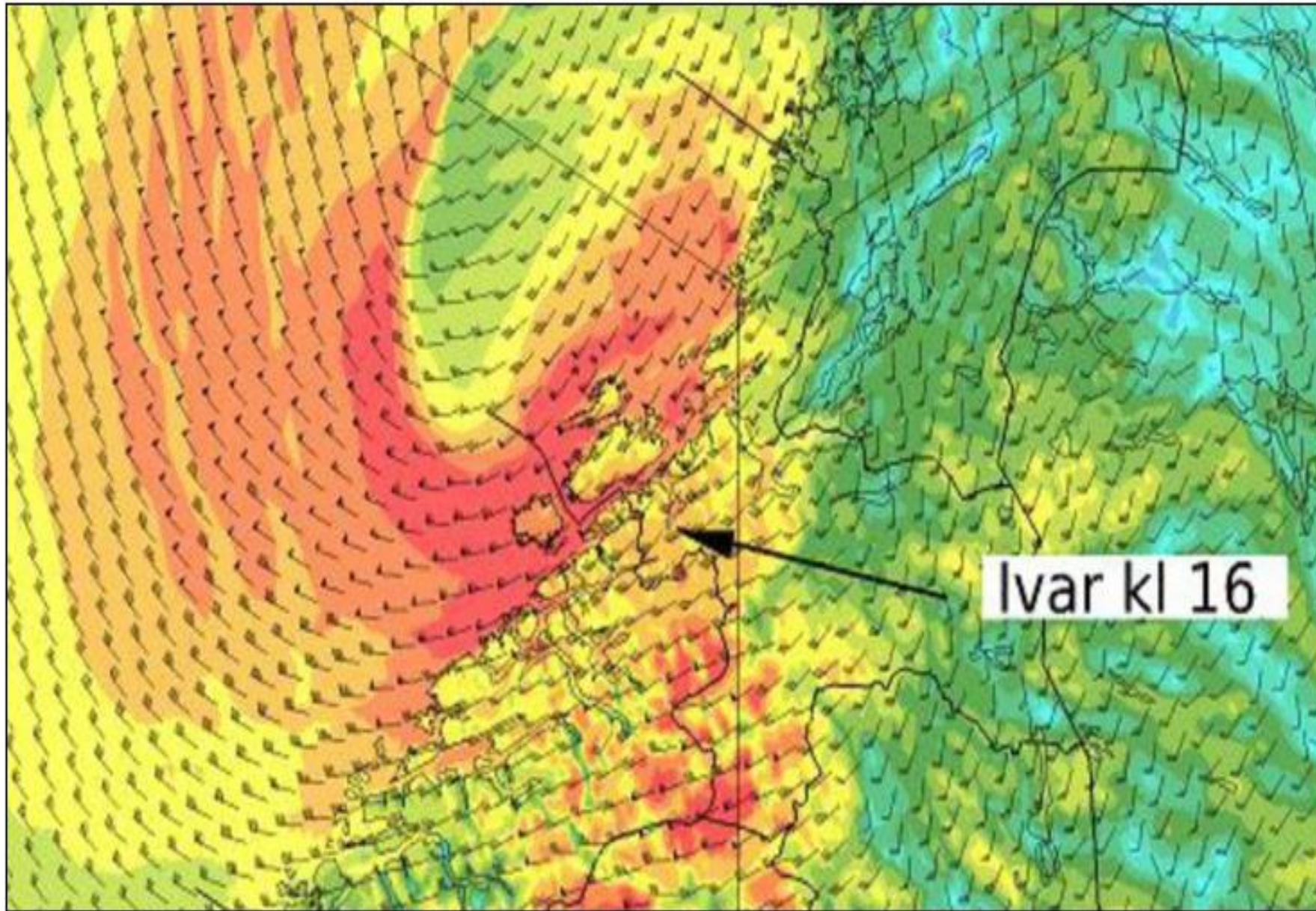

1.1.2012
Byneset

Foto: Kommunal rapport

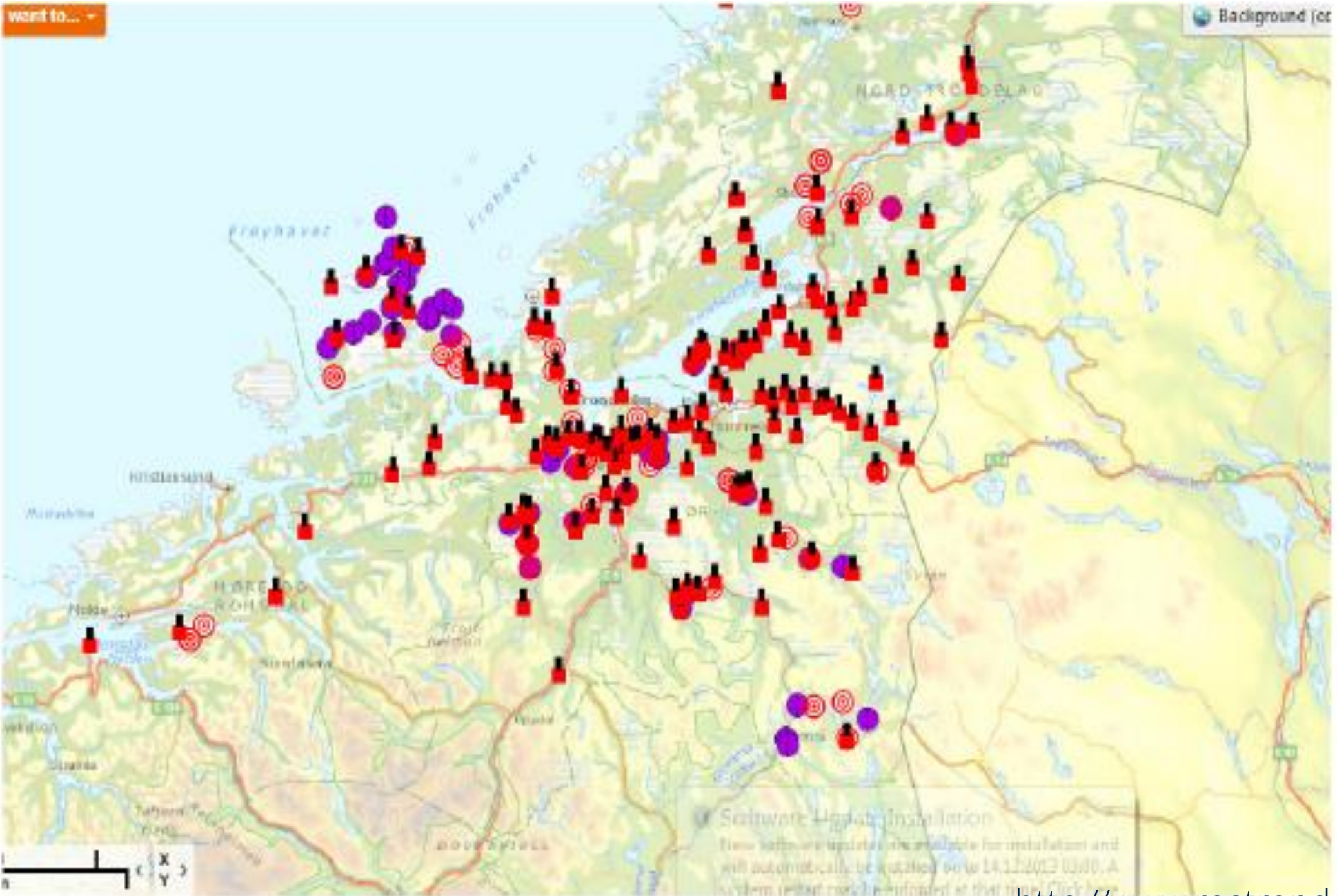

skred ved Esp

12.des.2013

IVAR: Ekstremværet som skal treffe Møre og Romsdal og Trøndelag i morgen ettermiddag eller kveld har fått navnet Ivar. Foto: Meteorologisk Institutt

Software Update Installation
 This software is installed on the available for installation and
 will automatically be updated on 14.11.2013 03:00. A
 system restart may be required at that time. Click here

**Frøya
februar 2014**

NATO TRIDENT JUNCTURE OTAN
2018

MARINEKORPSET

AALVUNDFJORDEN
Amfibisk Landsetting

OPPDAL, FLYPLASS - FAGERHAUG
NATO UAV BASE

RAILHEAD OPPDAL
Marinekorpsset - avlastning
tunge kjøretøyer

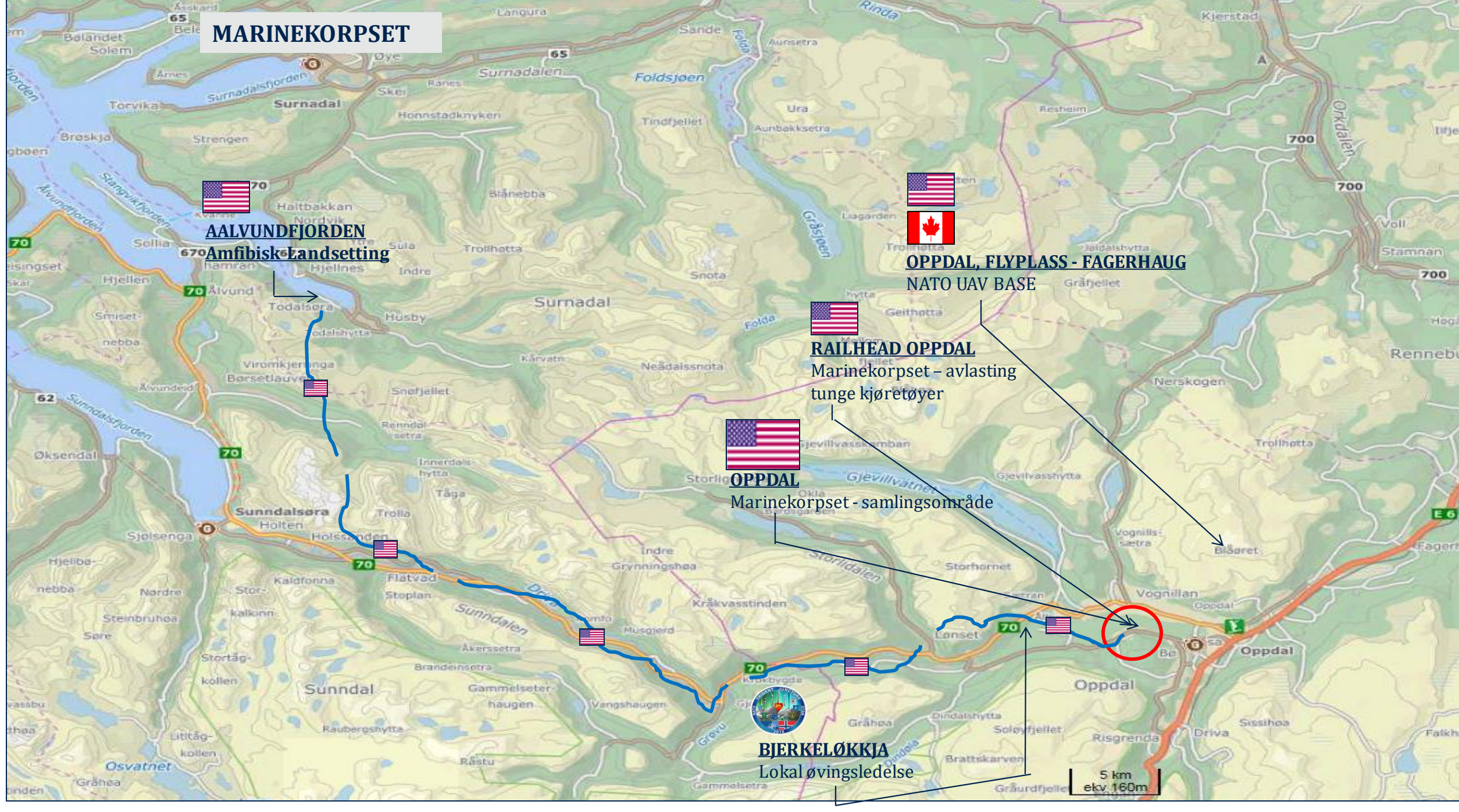

OPPDAL
Marinekorpsset - samlingsområde

BJERKELOKKJA
Lokal øvingsledning

5 km
ekv. 160m

NATO-øvelse Trident Juncture øvet også totalforsvaret

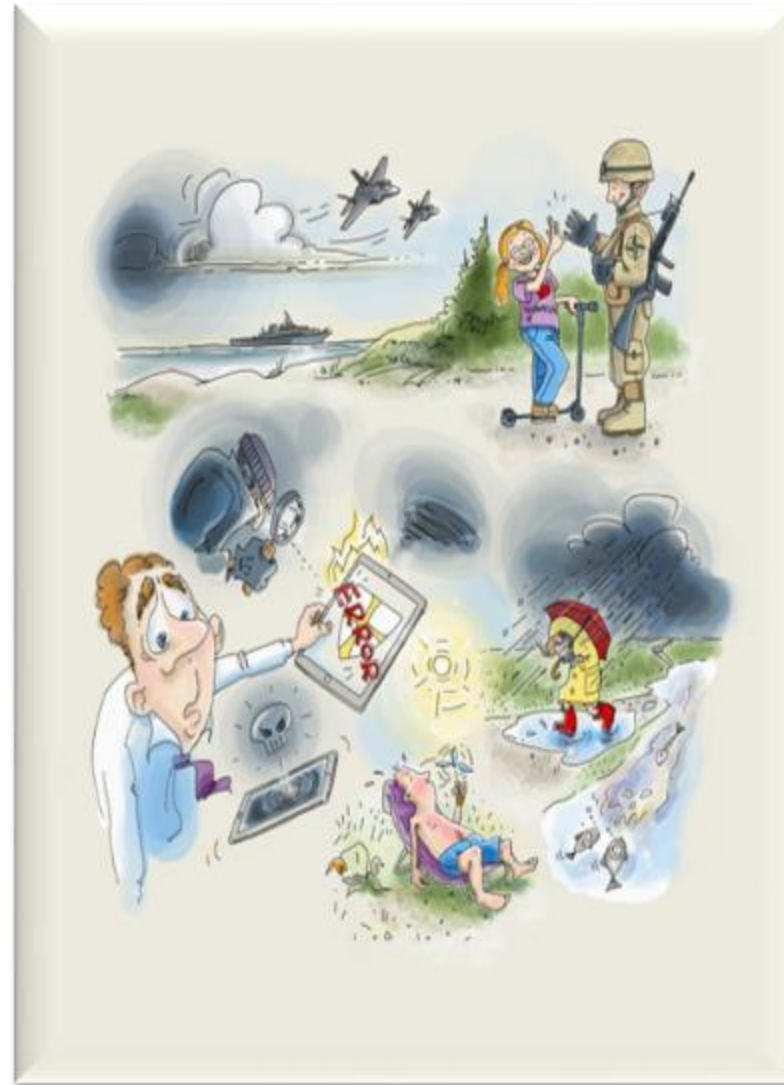

NATOs største øvelse i Norge siden den kalde krigen.
Alle daværende 29 NATO-nasjoner, samt Sverige og Finland, deltok.
50 000+ soldater, 65 fartøy, 250 fly og 10 000 kjøretøy.

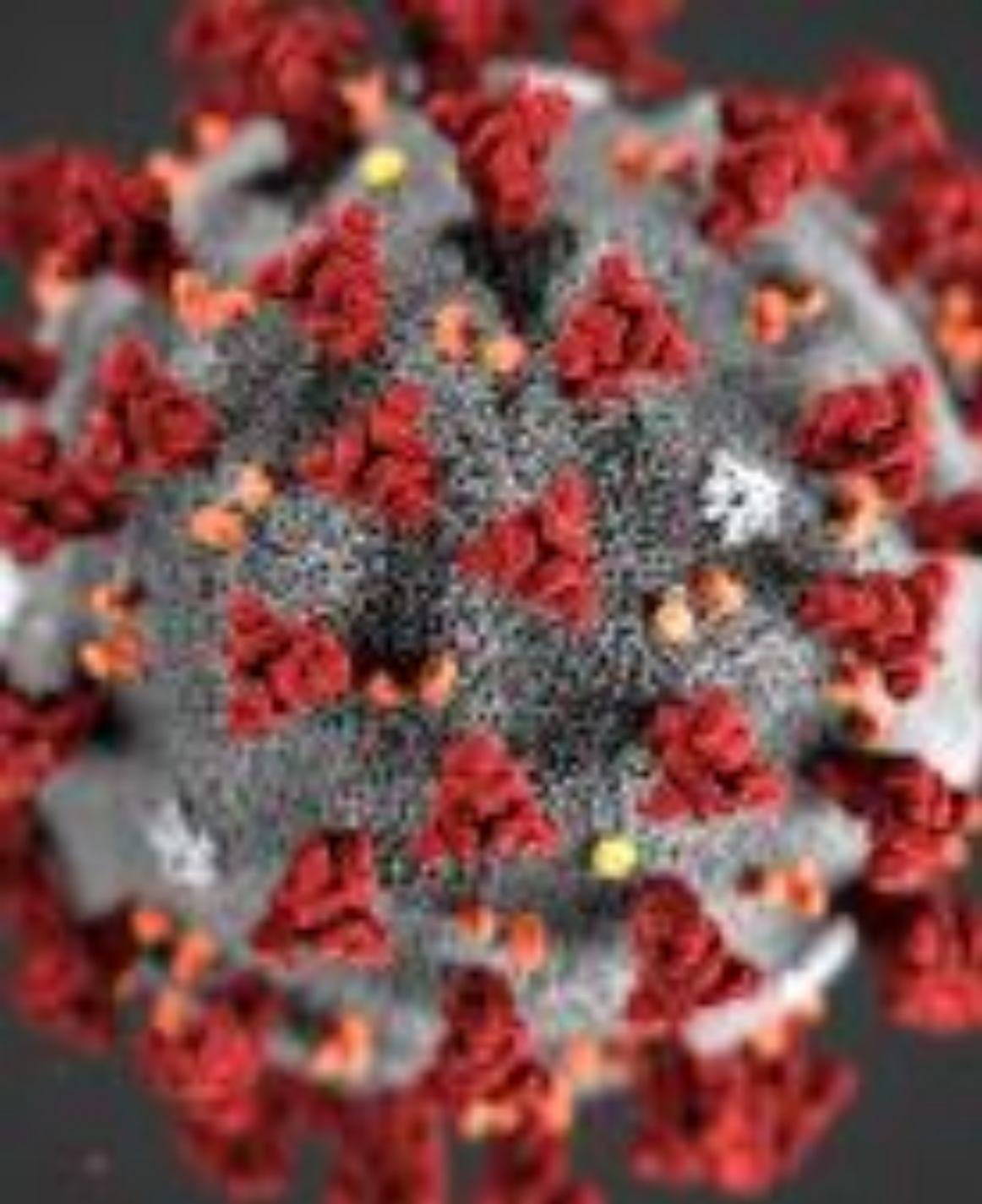
- Militær øvelse
- Reell hendelse for sivilsamfunn i Trøndelag og andre fylker – som samtidig gir øving
- Sivil vertlandsstøtte
- Sivilt-militært samarbeid
- Kommunemøter med Heimevernet, politi, statsforvalter, vegvesen m.fl.
- Folkemøter – grunneiere, næringsliv, andre

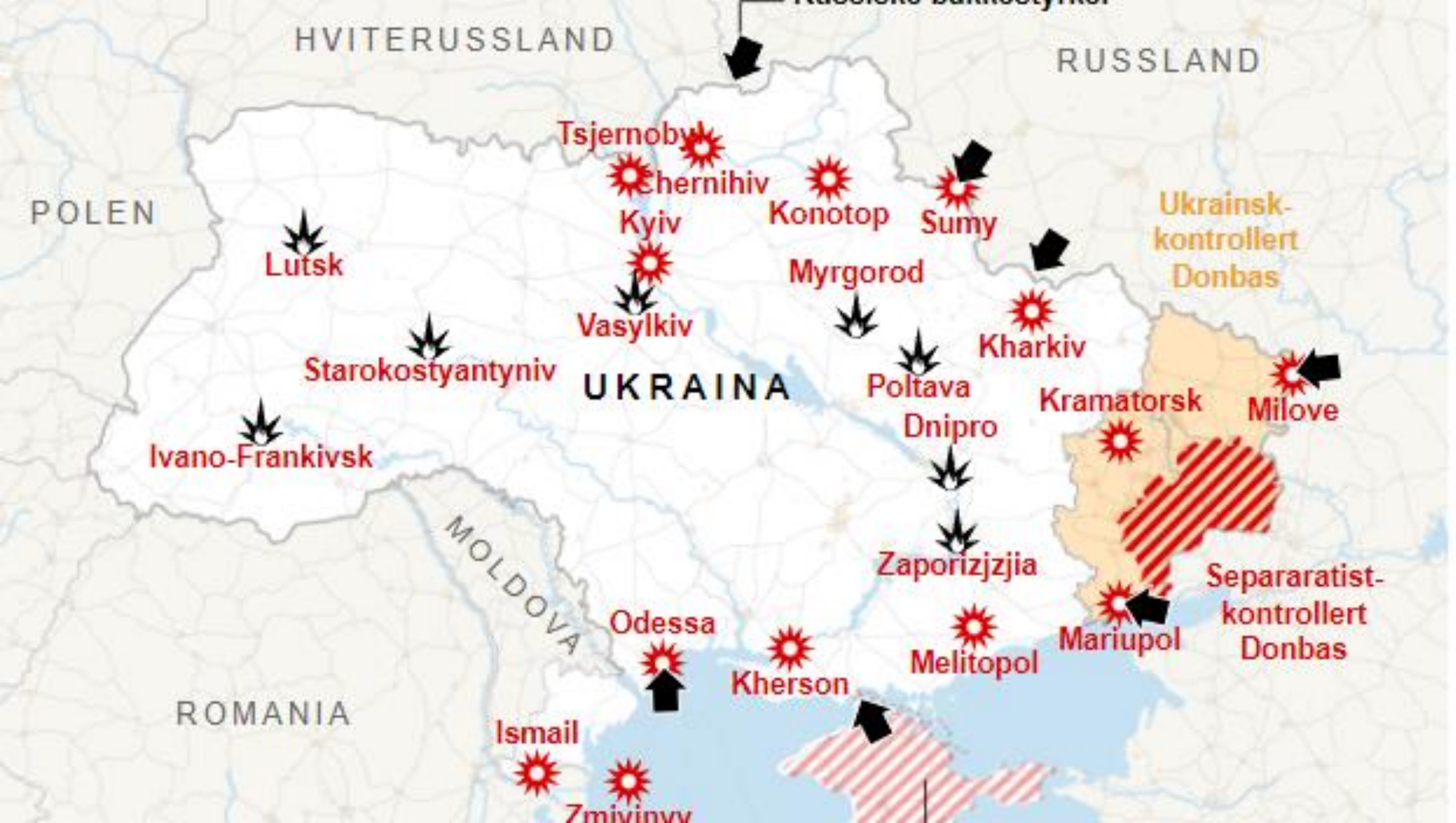

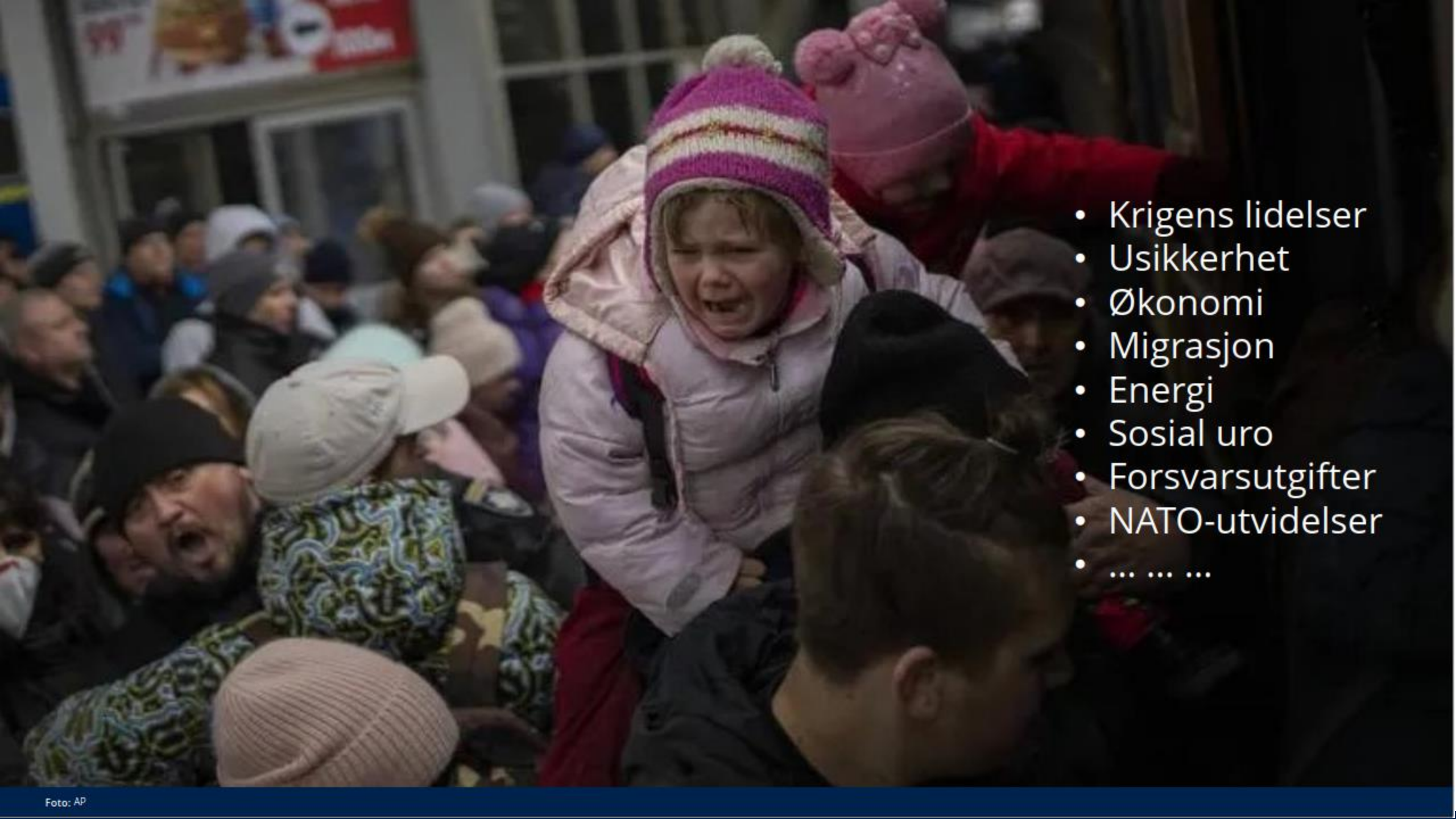
ROS Trøndelag – www.ROStrondelag.no

2019

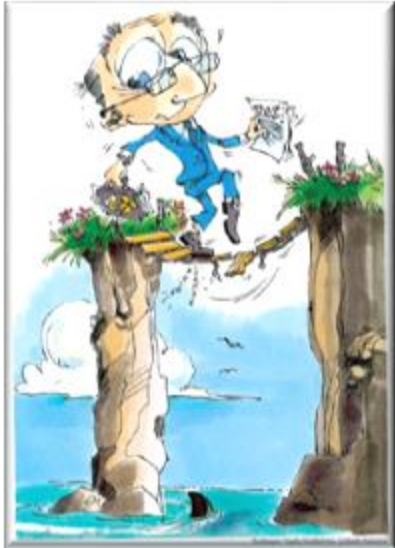

- Krigens lidelser
- Usikkerhet
- Økonomi
- Migrasjon
- Energi
- Sosial uro
- Forsvarsutgifter
- NATO-utvidelser
-

2023

ROS Trøndelag – www.ROStrondelag.no

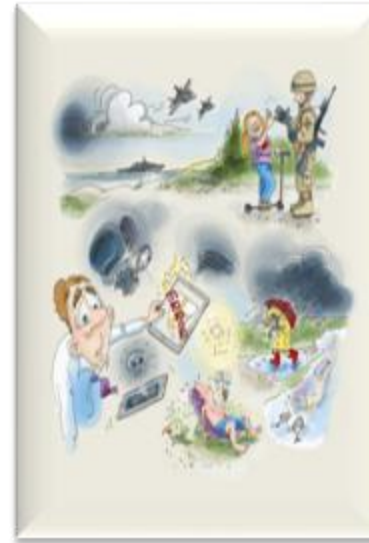
2003

2009

2014

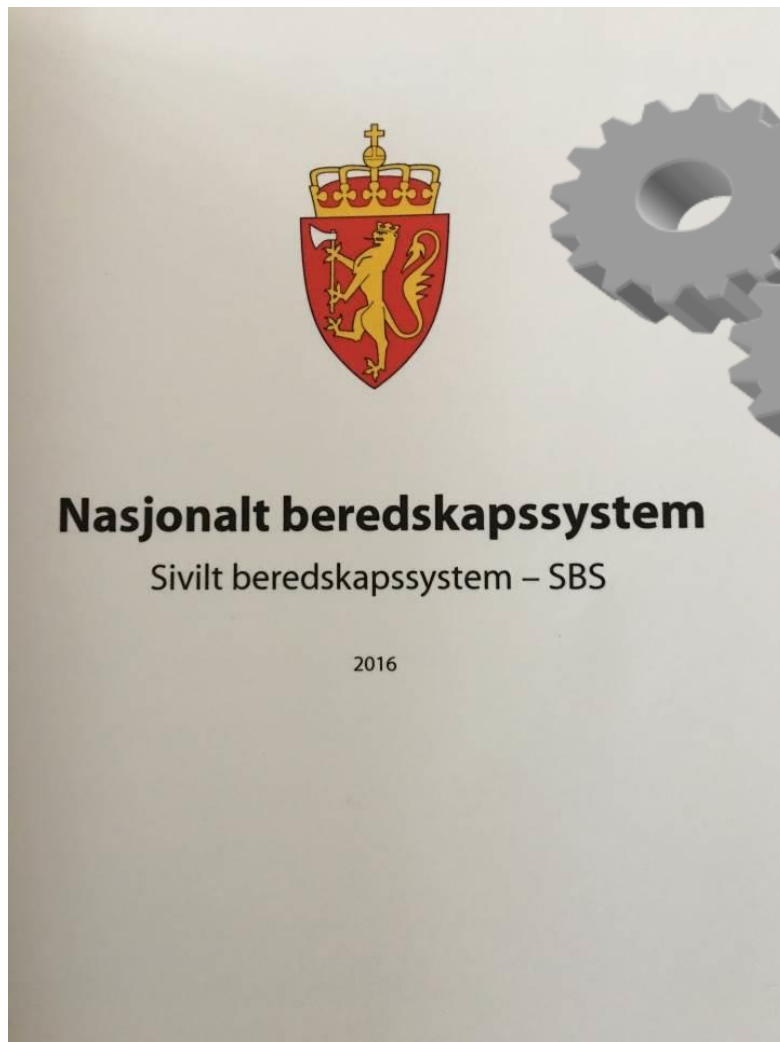
2019

2023

Trøndelag i forsvarssammenheng

- Ørland flystasjon
- Amerikansk forhåndslagring
- US Marine Corps
- Mottak allierte forsterkninger
- Øvelser og trening

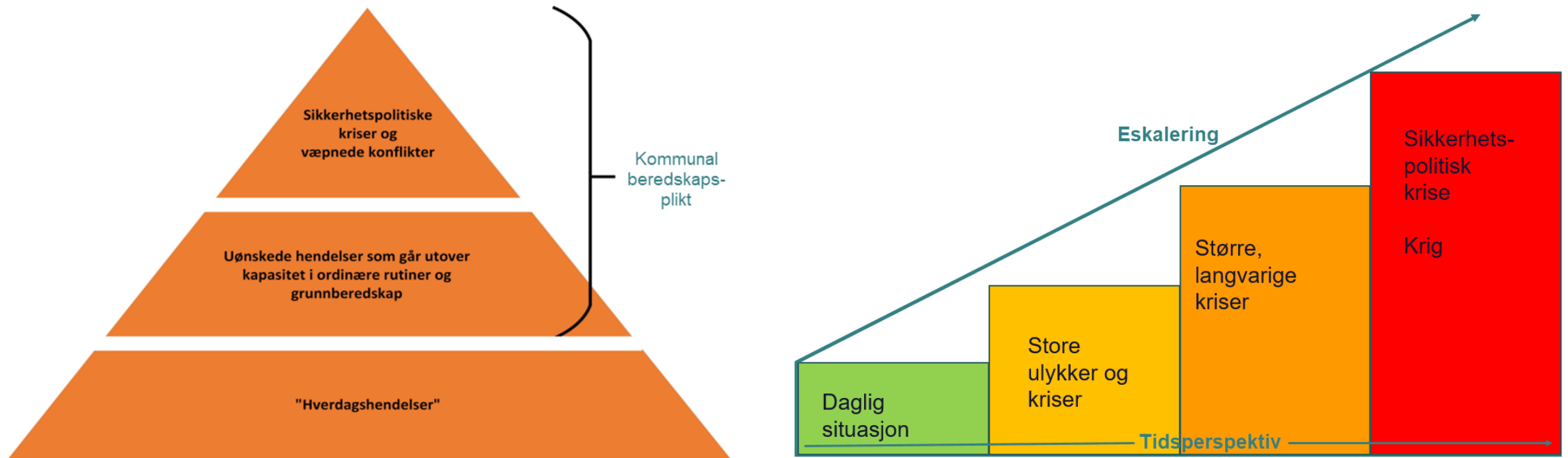

Statsforvalteren skal samordne beredskapsplanleggingen basert på Sivilt beredskapssystem (SBS)

Hva er nytt i Fylkes-ROS 2023

- Målsetningen for Fylkes-ROS 2023 for Trøndelag har vært å gjennomføre risikovurdering av hendelser som dekker hele krisespekteret

Hva er nye scenarier i Fylkes-ROS 2023

Nye scenarier (ugradert)

- Evakuering internt i Trøndelag
- Ukontrollert forflytning av mennesker
- IKT- / Cyberangrep

Endrede/oppdaterte scenarier (ugradert)

- Atomulykke
- Pandemi
- Bortfall av elektronisk kommunikasjon
- Svikt i legemiddel- og matforsyning

Scenarier flyttet til unnlatt offentligheten

- Skoleskyting

Nye scenarier (gradert)

- Sikkerhetspolitisk krise/krig

SAMMENDRAG	1
1 INNLEDNING	4
1.1 FORMÅL	4
1.2 FOKUS OG AVGRENSNING.....	5
1.3 ANDRE RAPPORTER OG RISIKOVURDERINGER SOM FYLKES-ROS 2023 BYGGER PÅ	7
1.4 RAPPORTENS OPPBYGNING.....	7
2 NYE SCENARIOBESKRIVELSER (2023)	8
2.1 EVAKUERING INTERNT I TRØNDELAG (NYTT I 2023)	8
2.2 UKONTROLLERT FORFLYTNING AV MENNESKER (NYTT 2023).....	11
2.3 IKT-/CYBERANGREP (NYTT 2023)	14
2.4 SIKKERHETSPOLITISK KRISE/VÆPNET KONFLIKT	17
3 ØVRIGE SCENARIOBESKRIVELSER	20
3.1 SCENARIO 1: STORM OG STRØMBRUDD	20
3.2 SCENARIO 2: ENERGIKNAPPHEIT OG -RASJONERING SOM FØLGE AV LANGVARIG NEDBØRMANGEL.....	24
3.3 SCENARIO 3: FLOM OG OVERSVØMMELSE	26
3.4 SCENARIO 4: SKRED.....	28
3.5 SCENARIO 5: PANDEMI	31
3.6 SCENARIO 6: SKOG/LYNGBRANN	35
3.7 SCENARIO 7: SAMMENBRUDD I TRANSPORTSYSTEMER	37
3.8 SCENARIO 8: SCENARIO SOM RAMMER DRIKKEVANNSFORSYNING.....	41
3.9 SCENARIO 9: ULYKKE MED FARLIG GODS	43
3.10 SCENARIO 10: BRANN I TANKANLEGG.....	45
3.11 SCENARIO 11: SKIPSKOLLISJON	48
3.12 SCENARIO 12: ATOMULYKKE	50
3.13 SCENARIO 13: MASSESKADE	53
3.14 SCENARIO 14: SVIKT I LEGEMIDDEFORSYNING OG MATFORSYNING	56
4 SCENARIOER VED TILSIKTEDE HENDELSER	60
5 RESULTATER OG VURDERINGER	61
5.1 RISIKO OG SÅRBARHETSILDE FOR TRØNDELAG I 2023	61
5.2 KLIMAENDRINGENES PÅVIRKNING PÅ RISIKO- OG SÅRBARHETSILDET	66
5.3 ANDRE SÅRBARHETER.....	66
5.4 SÅRBARHETER VED HYBRIDKRIGFØRING/SAMMENSATTE TRUSLER	67
5.5 BEREDSKAP	68
6 VEIEN VIDERE	70
7 REFERANSER	71

Hovedrapport inkl. vedlegg og delrapport

Vedlegg A: Bakgrunn og krav

Vedlegg B: Metode

Vedlegg C: Tilsiktede hendelser (unntatt offentlighet iht. offentlighetsloven § 24)

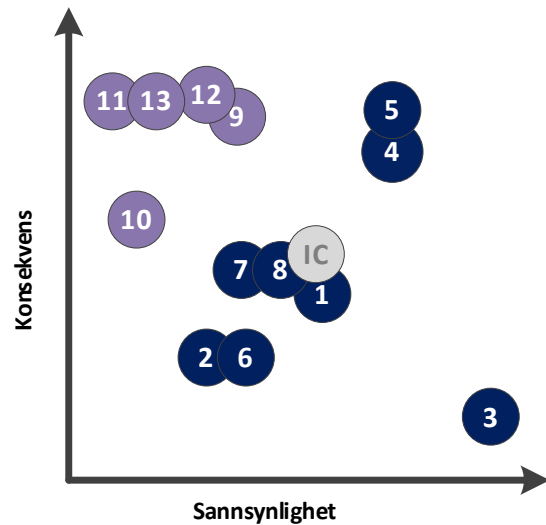
Delrapport: Risikovurdering av sikkerhetspolitisk krise og krig (BEGRENSET)

Oppsummering av risikobilde for liv og helse

Scenarioene plassert i risikomatrise

- IC. IKT-/cyberangrep
1. Storm og strømbrudd
 2. Energiknapphet som følge av langvarig nedbørmangel
 3. Flom og oversvømmelse
 4. Skred
 5. Pandemi
 6. Skog-/lyngbrann
 7. Sammenbrudd i transportsystemer
 8. Scenario som rammer drikkevannforsyning
 9. Ulykke med farlig gods
 10. Brann i tankanlegg
 11. Skipskollisjon
 12. Atomulykke
 13. Masseskade

Figur 0-1 Risikobildebilde for menneskers liv og helse i Trøndelag i 2023.

Mørkeblå=naturhendelser, turkis = store ulykker. (De scenarioene hvor sannsynlighet ikke er vurdert er ikke tatt med i figuren*.)

*Følgende hendelser er vurdert uten at det er fastsatt en bestemt sannsynlighetskategori, og har derfor ikke blitt plassert i risikomatrisen:

- **Evakuering internt i Trøndelag**
- **Ukontrollert forflytning av mennesker**
- **Sikkerhetspolitisk krise/væpnet konflikt**
- **Scenarioene under tilsiktede hendelser**

Evakuering internt i Trøndelag (nytt scenario)

Kort oppsummering scenario:

- Myndighetene beslutter at det er nødvendig med evakuering av mellom 9500 – 15000 innbyggere med en varighet på >15-30 dager.

Konsekvenser:

- Ingen indikasjoner på en økt sårbarhet i Trøndelag
- Evakuering vurderes til å ha mindre alvorlige konsekvenser for liv og helse, men kan føre til uro, stress, trengsel og usikkerhet
- Evakuering kan gi konsekvenser for samfunnsstabiliteten på grunn av usikkerhet, svak situasjonsoversikt og dårlig kommunikasjon med innbyggerne.
- Setter økende press på kommunenes kontinuitet i sine kommunale tjenester og at infrastrukturereiere og private servicebedrifter opprettholder normalitet i driften av tjenester

Evakueringens formål

- Beskytte liv og helse
- Beskytte miljø
- Beskytte materielle verdier

Ukontrollert forflytning av mennesker (nytt)

Kort oppsummering scenario:

- Ukontrollert forflytning av mange mennesker. Scenarioet kan minne om tilstrømmningen av flyktninger fra Syria i 2015. Usikkerhet om hvor mange personer som kommer, nasjonalitet, språk og hvor ankomsten vil skje.

Konsekvenser:

- Kan få alvorlige konsekvenser for liv og helse og forventes å medføre stor grad av uro og usikkerhet
- Stor usikkerhet rundt psykisk og fysisk helsetilstand hos flyktningene
- Kan medføre konsekvenser for natur og miljø gjennom forsøpling, teltleirer og fekal forurensning ved elver og innsjøer.
- Kan medføre konsekvenser for samfunnsstabiliteten siden myndighetsstyrt og kontrollert evakuering kan bli krevende på grunn av usikkerhet, svakt situasjonsbilde og dårlig kommunikasjon

Evakueringens formål

- Beskytte liv og helse
- Beskytte miljø
- Beskytte materielle verdier

Kilde: Google

Veien videre

Nye anbefalinger fra 2023 må også vurderes videre og legges til i oppfølgingsplanen til Statsforvalteren.

Anbefalingene angår både for Statsforvalteren, fylkesberedskapsrådet og kommunene:

1. Kommunene mangler fungerende systemer for sikkerhetsgradert kommunikasjon.
2. Planverket til ansvarlige etater* bør gjøres mer robust, blant annet for å håndtere planer for evakuering av hele kommuner, ikke bare for en skole, et sykehus eller et sykehjem i en kommune.
3. Statsforvalteren bør fortsatt være pådriver for å se både militært og sivilt planverk i sammenheng gitt de enkelte kommunenes lokale trusselsituasjon. Det er store forskjeller mellom kommunene i fylket.
4. Samordne «trygge oppholdssteder» i regionen.
5. Bistå i utrulling av nasjonalt system for befolkningsvarsling.
6. Se nærmere på hvilken betydning interkommunale samarbeid har på arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

* Politiet, kommunene, sivilforsvaret og Statsforvalteren.

Totalforsvar – sivil del

- Beskyttelse av innbyggerne
- Mottak av alliert støtte ved en NATO art 5-operasjon
- Støtte til forsvarets behov for sivile ressurser til forsvarskampen

RESILIENCE

THE FIRST LINE OF DEFENCE

1. Kontinuitet i styresmaktene og kritiske offentlige tjenester
2. Robust kraftforsyning
3. Evnen til å håndtere ukontrollert forflytning av mennesker
4. Robust mat- og vannforsyning
5. Evnen til å håndtere masseskadesituasjoner
6. Robuste sivile kommunikasjonssystemer
7. Robuste transportsystemer

[NATO's Baseline Requirements](#)

Trøndelag – et godt
sted å bo, vokse og
virke for alle

[Statsforvalteren.no/Trondelag](https://statsforvalteren.no/Trondelag)

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staathealtoje

Facebook StatsforvaltereniTrondelag
Nettside Statsforvalteren.no/Trondelag